

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY

FITCHBURG, MASS.

Mr. Matti Paasivuori,
Agricolankatu 5.
Helsinki,
Finland.

Noskelaisten suojeltavat

Viime vuodella oli Vapaudessa julkastuna eräs kirjoitus, jota arveltiin Edv. Valppaan laatimaksi Suomen Ammattijärjestön lehteä varten, mutta jonka "ennakkosensuuri" oli estänyt lehteen pääsemästä. Suomessa tosin ei nykyään ole yleistä, virallista ennakkosensuuria, mutta Ammattijärjestöllä on oma kotitekoinen "paino-kannisensa", nim. Ammattijärjestön puheenjohtaja, Kansainliiton työtoimiston jäsen, ent. senaattori y. m., y. m., **Matti Paasivuori**. Hänet on Ammattijärjestön toimikunta valtuuttanut karsimaan järjestön julkaisuisista kaiken, mikä mahdollisesti saattaisi loukata Suomen Ammattijärjestön hajottamista puuhailevain noskelaisporhujen "tunteita". Niillä on kai sen verran vielä järellä tuntoa selkäruodon päässä, että hyvin osuva sivallus niitä vähän mojottaa. Ja siinä Valppaan artikkelissa arvosteltiin melkoisen ankaresti sikäläisten luopiososialistien yritystä virkavallan avulla anastaa noskelaisen koplakunnan haltuun Helsingin komea ja kallis Työväentalo sen oikeilta omistajilta, Helsingin järjestyneeltä työväeltä. Artikkelit oli niin terävä ja suorasukainen, että siitä voi päättää Valppaan vihdoin päässeen täysin selville Suomen sosdem. puolueen nykyisen johtosakin perinpohjaisesta konnuudesta. Ei sentähden tule ihmetellä, vaikka noskepomoihin kuuluva, mutta näihin asti muuten miehenä pidetty Paasi-Matti, pidätti-kin tuon artikkelin julkisuuteen pääsemästä, mikäli se hänen vallassaan oli, ja siten pelasti puoluetoverinsa sellaiselta hyvinansaitulta selkäsauvalta.

Sainoihin aikoihin sain Valppaalta kirjeen, jossa hän kertoi olevansa Ammattijärjestön toimissa, pääasiallisesti sen julkaisuja "näperrellen", ja pyysi minunkin joskus niihin kirjoittamaan. Sattui niin hyvin, että olin juuri aloittamaisillani Vapautta varten kirjoittamaani Yhdysvaltain sakilaisoloja koskettelevaa jutelmaa, joka vii-

me syyskuun lopulla oli Vapaudessa, otsikolla "Kolme hopeaista ruumisarkkua". Niinpä päätin vanhan, ras-kaasti kärsineen toverin mieliksi yksin tein lyödä kirjoituksesta jäljennöksen hänelle. Eihän siinä ollut mitään lisävaivaa minulle, ja suunnittelemani kirjoituksen ajattelin sopivan Suomesakin luettavaksi. Muistin kuitenkin koko ajan, että tämä kirjoitus joutuu Suomeenkin, vieläpä siellä sensuroitavaksi, ja sentähden pidin kynteni tarkasti irti Suomesta ja Suomen oloista, vaikka joissakin kohdissa olisi kyllä sietänyt niistäkin mainita.

Ja sittenkin ajoin karille! Kun sain tänne Ammattijärjestön julkaisun jouluun numeron, jossa kirjoitukseni oli, huomasin siinä sensuurin sormenjäljet. Ja koska saattaa olla hauska tietää millaisia olioita sikäläisen noskelais-sensuurin sydän hellii ja min-käläisiä amerikkalaisten ammattiveikkojen tekoja ei haluttaisi päästää Suomen työläisten tietoon, julkasen tässä Paasi-Matin pyyhkimät kohdat kirjoituksestani tummennettuina:

"Kuitenkaan ei Yhdysvalloissa vielä olla sakilaisdiktatuurin ylim-mällä asteella, ei ainakaan niin a-voimesti kuin muutamissa Europan maissa: Unkarissa, Italiassa, Espanjassa, Puolassa, Bulgariassa Rumaniasa j.n.e. Eihän fascismi muuta ole kuin julkeinta sakilaisdiktatuuria, eivätkä Horthy, Mus-solini, de Rivera, Pilsudski y. m. ole mitään muuta kuin onnistu-neita **murha-** ja **rosvosakkien** joh-tajia, joille mitkään lait eivät mi-tään merkitse eivätkä mahda."

Siis noita kautta maailman tunnet-tuja työväenteurastajia ei, noskelais-herrojen tunteita loukkaamatta, saa sanoa siksi, mitä he todella ovat: **murha-** ja **rosvosakkien** johtajia. He ovat vain muiden — isänmaallisten ja kansallisten — sakkien johtajia! On-han Horthy unkarilaisen "veljeskan-samme" työväen ylipöveli, kun taas

Puolan työläisten pääteurastaja Pil-sudski on Suomen lahtarien innokkain liittolainen Neuvostovaltaa vastaan. Täytyyhän Paasi-Matin tuki sellaisia lähimmäisiään suojella noin karkeilta loukkauksilta ja siten palvella Suomen lahtarien suurisuuntaista ulkopoli-tiikkaa. Vaikka eivätpä nuo lahtarit näy hänen hartaista palveluksistaan aina välittävän. Eivät esim. Turun hovioikeudessa ottaneet mihinkään huomioon hänen todistustaan Arvo Tuomisen puolesta, jonka ohraha oli päättänyt passittaa vankilaan ilman pienintäkään laillista syytä.

Sitä seuraavan kappaleen oli Paasi-Matti pitänyt niin pahana, että oli pyyhkäissyt sen kokonaisuudessaan pois:

"Aincastaan taantumuksellisten työväenjohtosakkien häikäilemättö-myydessä pyritään Yhdysvallois-sa edelle kaikista. Muualla vain e-rotetaan edistysmieliset ainekset kavaltajain hallitsemista järjestöis-tä ja häädetään ne kokouksista, täällä uniopomot niitä tapattavat kätyreillä tai ulkoapäin haali-tuilla palkkamurhaajilla. Ja po-liisi on aina heidän puolellaan, sa-maten kuin se auttoi noskelaispor-voja Raivaajan omaisuuden, New Yorkin osaston talon ja monen muun rosvouksen toimeenpanossa."

Jokainen, joka viime vuosina on ol-lenkaan seurannut tapahtumia Ameri-kan työväenliikkeessä, tietää että jo-ka sana tässä pyyhityssä kappaleessa on jokaista kirjainta myöten kirkkain-ta totta. Paasi-Mattikin varmaan tie-tää, että niin on asianlaita. Mutta hänen noskelaisdydämensä ei salli puolue- ja ammattitoverien pahim-pain rötöksien tulla Suomen työväen korville.

Noskelaisensuurin suojelusta siis nauttivat pahimmat työväenpyövelit ja näiden törkeimmätkin, katalimmat-kin kätyrit. Siellä asti mennään.

A. B. M.

VAPPAUS

n

Perjantaina, helmikuun 22 p:nä—Fri., Feb. 22

Member

lelleen stiutuu Canadassa

ymää ottavat useita pie-
a alle — Merkitsee
öläisten riistoa

Horthyn terrori Un- karissa

ULOTTUU PORVARILLISIIN
LEHTIINKIN

BUDAPEST, helmik. 21. — Un-
karilaisten sanomalehtien toimista
on esitetty ankara protesti pää-
ministeri Bethlenille äskettäin
käytäntöön tulleen lain johdosta,
jossa annetaan hallitukselle ja
parlamentin puhemiehelle oikeus
panna kapula sanomalehtien suu-
hun, jos ne yrittävät julkaista
sellaisia valtiopäiväpuheita, joissa
arvostellaan hallitusta tahi lou-
kata sen etuja. Lehdet nimit-
tävät tätä lakia tyrannimaiseksi
painovapauden sorroksi.

Yhä enemmän

.. I . . . I . . .

Toveri Vaara on edelleen vangittuna

Suuri joukko hänen ystäviään ja to-
vereitaan oli asemalla odottamassa
hänen paluutaan

VIRKAVALTA MERKILLISEN
HIDAS TYÖVÄEN MIEHEN
VAPAUTTAMISESSA

Melkein joukko "Vapauden"
toimittajan Arvo Vaaran toverei-
ta kokoontui C. P. radan asemalle
eilen illalla odottamaan hänen
palaamistaan Burwashin matkal-
ta, jonne sudburylaiset vankila-
viranomaiset olivat hänet lähettä-
neet melkein heti saatuaan por-
varilliselta oikeudelta tuomion
kuuluisan taantumuksellisen ka-
pinalain nojalla. Vaara ei kui-
tenkaan saapunut eilen takaisin.
Kaikesta näkyy, että virkavalta
on paljon halukkaampi iskemään
kyntensä mieheen, ja pitämään
häntä käsissään, kuin päästä-
mään menemään.

Kauppasuhteiden u Neuvostoliiton

Englantilaiset liikemiehet
henkisen delegatsion
remmoiset hankkeet

Skotlannin työttömät nostaneet metelin

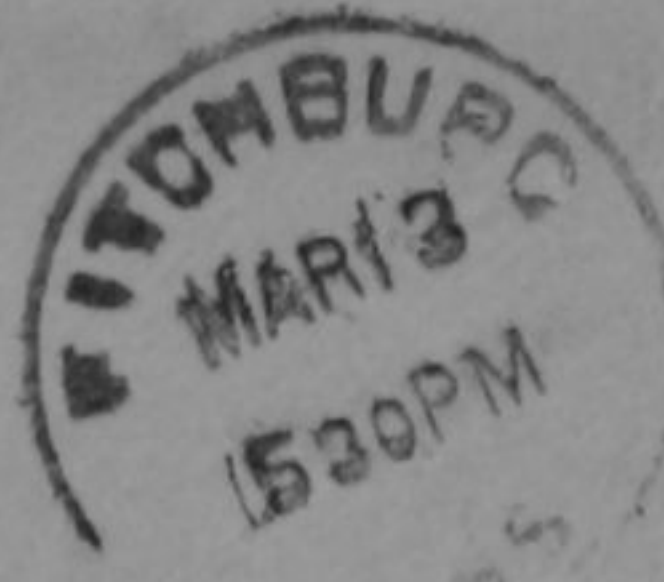
SUURI MIELENOSOITUS
ABERDEENISSÄ

ABERDEEN, Skotlanti, helmik.
21. — Suuri joukko miehiä ja nai-
sia hyökkäsi eilen paikalliseen val-
tuuston istuntohuoneeseen saatua-
an kuulla, että toissa päivänä
saapuneet jalkineet, jotka oli tar-
koitettu paikkakunnan köyhien a-
vustamiseksi, ajottiinkin jakaa
ainoastaan niille kaivosmiehille,
jotka olivat palanneet töihin ret-
telön alaiseen "Prince of Wales"-
kaivokseen.

Suuri joukko työttömiä kaivos-
miehiä ja heidän vaimojaan oli-
vat pari tuntia mielenosoituksella,
kunnes joukko hajoitettiin.

Elonkorjaajien koh-

FINNISH SOC. PUBLISHING CO.
FITCHBURG, MASS.

Mr Matti Paasivuori,
Agricolan katu 5,
Helsinki,
Finland.

INCORPORATED 1905

RAIVAAJA, THE LEADING FINNISH
DAILY IN AMERICA

NYKYAIKA, A WELL EDITED
FINNISH DAILY

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY

FORMERLY FINNISH SOC. PUBLISHING CO.

PUBLISHERS - PRINTERS

BOOKBINDERS - BOOKSELLERS

48 WALLACE AVENUE. TELEPHONE 332

FITCHBURG, MASS.

JOHN SUOMINEN, Manager

New York Office; 2056 Fifth Ave.
Tel. Harlem 1318

Maaliskuun 13 p. 1930.

Matti Paasivuori,
Helsinki.

Hyvä toveri.

Kiitos kirjeestäsi, jonka sain tänään. Siitä kuulin lähemmin niistä kulissien takaisista asioista, jotka jokaisessa maassa näyttävät meidänkin puolueessamme neyttelevän huomattavaakin osaa. Mitä tulee niin kutsuttuihin suuntaeroavaisuuksiin, niin minun täytyy tunnustaa, että täältä asti me emme ole huomanneet mitään periaatteellista suuntien eroavaisuutta Tannerin ja Hublin välillä, Ei läheskään niin paljon kuin ennen sisällissotaa ~~oli~~ olleessa puolueessa oli niin kutsutun revisionistien ja valpaslaisten välillä, vaikka nekin usein oli enemmän haettuja kuin todellisia. Se oli kauniisti tehty, että et ryhtynyt pikkumaiseen ja keinotekoiseen politikoimiseen vaan otit paikan puoluetoimikunnassa vaikka vaan varapuheenjohtajana. Sikäli kun entuudestaan tunnen nykyisiä puoluetoimikunnan jäseniä, niin niiden kanssa ei pitäisi olla erittäin vaikea tulla toimeen. Minä tunsin Harvalan melko hyvin ja pidin häntä rehtinä ja vakavana miehenä, joka ei tahdo pikkuasioista tehdä pääasioita. Toivon siis mitä parhainta menestystä työlleenne ja kun Hubli ~~on~~kin, ainakin puheessaan, on luvannut asettua asialliselle ja puoluetta koossapitäätahtovalle kannalle, niin pitäisi "suuntariitojen" olla vähenemässä. Mutta itseppä sen paraiden tiedäte sillä asiat tänne asti saattavat näyttää toisilta kuin ne todellisuudessa ovat.

Se Ammattijärjestön kohtalo ja varsinkin siinä tapahtuneen hajanuksen aikaansaama tilanne ja varsinkin siitä johtuvat vastaiset kohta-

lot minusta tuntuvat paljon huolestuttavammilta. Se tulee näkyviin vasta sitten kuin aika paranee ja työt alkavat taas käydä paremmin ja työläisten on pakko lähteä vaatimaan parempia palkkoja taikka vaikkapa vaan puollustamaan entisiä saavutuksia. Työläisliittoa ei kait o voida vastakaan välttää ja silloin kait kumpainekin järjestö noudattaa omia päätöksiään ja menettelee omien tarkoitustensa mukaisesti. Kommunistien kontrolloimalla Armatti-järjestöllä, sikäli kun käsitän, on tarkoitus saada toinen järjestö "rikkurijärjestön" kirjoihin. Jos se julistaa työlakon, vaikkapa tyhmäkin ja selvästi prokatsionnitarkoituksessa ja toisen järjestön jäsenet eivät noudata lakkokutsua, niin rikkurin nimi on valmis ja sillä nimellä on aina ollut ja tulee vastakin olemaan huono kaikki työläisten keskuudessa. Minä hartaasti toivon, että minun pelkoni olisi aiheeton sekä että Suomen Työläisliitto, nyt kun se kerran on perustettu, saisi kontrollin ja kykenisi hallitsemaan tilannetta.

Me voimme hyvin kaikin. Lunta ei enään ole näkynyt moneen viikkoon, eikä sitä paljon näkynyt koko talvena. Kuun lopulla menen taas pienelle Kiertomatkalle New Yorkin alueelle.

Tervehdä perheittäsi meiltä kaikilta, Hannalta ja työtöiltä, sekä voikaa hyvin.

Toverillisesti:

Oskari Toka.

Fitchburg Mass.
kesäkuun 18 p. 1930.

Matti Paasivuori,

Myra Lovén

Helsinki, Suomi.

En nyt satu muistamaan tarkoin kummi meistä on viimeksi kirjoittanut. Mutta kun mielestäni se ei olekkaan pääasia vaan se, että pysyä yhteydessä toistensa kanssa niin koetan täyttää siinä suhteessa velvollisuuteni.

Tunsin erikoista kirjoittamisen aihetta senkin vuoksi, että sieltä näinä päivinä saapuneet tiedot kertovat eduskunnan kokoonkutsumisesta ylimääräiseen istuntoon säätämään kommunistivastaisia lakeja sekä, että siellä olisi tekillä myöskin hallituksen vaihdos taikka paremminkin hallituksen vahvistus fascistisillä aineksilla.

Jotain tällaista olemme kyllä odottaneetkin, mutta meille ei ole läheskään sevillä se, mille kannalla sosialidemokraattinen puolue on asettunut tai tulee aseuttumaan. Sikäli kun käsitän, on tästä nyt seurauksena kaikkien kommunistiseksi leimattujen yhdistysten hajottaminen, niiden mukana myöskin "Ammattijärjestön" hajottaminen ja lehtien lakkauttaminen, mikä tietojen mukaan on jo tapahtunutkin sekä myöskin monia muita toimenpiteitä, joiden rajoja on tänne asti mahdoton nähdä. Voipa olla seurauksena kommunistien eduskuntaryhmän vangitseminenkin ja sellaisten muuotosten tekeminen vaalilakiin, että kommunistit suljetaan pois myöskin eduskuntavaaleista. Kaikki nämät mahdollisuudet ovat tietenkin vaan tällä kertaa mielessä ja saattaa olla, että me kuvittelemme tilanteen vaikeammaksi kuin se on. Minusta vaan tuntuu siltä, että jos fascistit tällä kertaa saavat raivatuksi pois tieltä kommunistit, kuka takaa, että eivät he jo seuraavassa käänteessä vaadi samanlaisia toimenpiteitä myöskin sosialidemokraateja vastaan, jotka sittenkin ovat fascismin todellisia vastustajia periaatteellisestikin kun taas kommunistit ovat periaatteissa hyvinkin lähellä fascisteja.

Minua ja meitä ei tietenkään huoleta kommunistien kohtalo ja epäilemättä he ovat sielläkin tehneet kaikkensa kehittääkseen tilannetta tällaiseen äärimäiseen pisteeseen ja siten saavat kyllä osaltaan nauttia työnsä

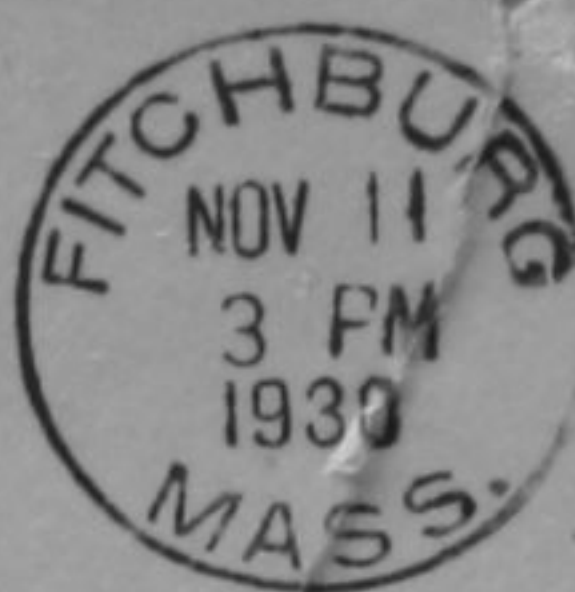
tulokista. Mutta minua huolestuttaa enemmän se, että liike sittenkin lopuksi saattaa kehittyä vaaraksi myöskin sosialidemokratialle ja koko kansanvalaiselle järjestelmälle. Jos fascistit ulkoparlamenttaariselle toiminnallaan saavat hallituksen ja presidentin peukalonsa alle ja pakottavat nämät kääntymään kokoon ylimääräisen eduskunnan sekä ~~####~~ esittämään eduskunnalle vaatimaan lakeja ja vaagituttamaan toimivia kommunisteja sekä lakkauttamaan näiden lehdet, eivätkö nämät samat voimat tule myöskin sanolemaan eduskunnalle, mitä sen tulee päättää ja mitä ei saa päättää ja jos eduskunta ei tottele, se vaatii koko kansavaltaisen edustallituksen hävittämistä ja italialaisemallisen fascistisen eduskunnan sen tilalle asettamista.

Kun tällaisia kysymyksiä risteilee mielessäni, niin pyydän sinua selostamaan käsitystäsi nykyisestä tilanteesta. Meillä kyllä on siellä kirjeenvaihtaja ja melkoisen hyvä onkin, mutta sittenkin olen ennenkin sinun lähettämistäsi kirjeistä saanut paljon selvemmän ja oikeamman käsityksen siellä vallitsevista tilanteista kuin kirjeenvaihtajain kirjeistä. Lisäksi saan ilmoittaa, että minulla on ollut vakaa aikomus tulla sinne Suomeen ensi syksynä ja ajoin lähteä jo elokuun lopulla ja tulla selvittämään suhteen sisällissotaan sekä ottamaan vastaan sen, mitä siitä seuraa. Mutta jos siellä tilanne kehittyy sellaiseksi kuin se nyt näyttää, niin se panee arvioimaan tilannetta uudelleen, että onko mahdollisuutta mitään kunnollista tutkimusta ja selvittelyä saada aikaan ollenkaan. Kaikkiin näihin syihin vedoten, pyydän siis, että vastaat tämän kirjeen mahdollisimman pian, vaikka minun vastaukseni onkin venynyt näin pitkälle. Koetan taas vastauksuudessa olla myöskin puolestani nopeampi.

Muuten me voimme kakin erittäin hyvin. Kesän alku on erittäin kaunis ja kaikki olemme terveinä, jota toivomme sinullekin sekä perheellesi.

Tulevalla viikolla Aune suorittaa nyt lopulliset tutkinnot korkeakoulusta. Hän onnistui lukemaan korkeakoulukursiin vuotta lyhyemmässä ajassa kuin tavallisesti. Lisäksi hän sai tämän valtion korkeakoulujen välisen ensimmäisen palkinnon puhtaimmasta ja kauneimmasta englannin kielestä sekä

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY
FITCHBURG, MASS.

Mr Matti Paasivuori,
Agricolankatu 5.
Helsinki,
Finland

Fitchburg, Mass.
Marraskuun 11 p. 1930.

Matti Paasivuori,
Agricolankatu 5 Helsinki.

Hyvä toveri:

Riennän viimeinkin vastaamaan kirjooeseesi, jonka sain jo kesällä. Kuten matkoilta lähettämistäni korteista näit, teimme me koko perheeni kanssa pienen "vaaliagitaation matkan", Suomen vaalien edellä. Rahallinen tulos ei ollut niin hyvä kuin olisin toivonut mutta valistussellinen puoli oli sitä parempi.

Täälläkin oli tavallista suurempi mielenkiinto Suomen vaaleihin ja tulokset olivat mielestämme paljon paremmat kuin uskalsimme odottaa. Varsinkin sosialidemokraattien voitto kaupungeissa oli todella hämmästyttävän suuri. Merkitseekö tämä nyt lopultakin sitä, että Suomen työväki taas uudestaan alkaa kokoon tulla sosialidemokraattisen puolueen ympärille?

Mielenkiintoistahan sieltä on muutakin saatu kuulla. Suomesta saapuvat lehdet luetaan tavallista tarkemmin. Olemme jo saaneet kuulla Eduskunnan kokoontumisesta ja Eduskunnan ensipäivätoirista. Presidentin puheessaan näyttää ottaneen nyt aivan toisen kannan kuin "Lapualaisten" lähetystöille pitämässään puheessaan. Ja kunnallista, että hallituskin näkyy viimeinkin uskaltavan ottaa ratkaisevan otteen lapulaisista. Se kait johtui Ståhlbergin kaappauksesta, joka näyttää muodostuneen siksi ole jnkorreksi, mikä katkaisi Lapuan kamelilta selän. Jos tämä käänne nyt merkitsisi sitä, että "Lapuanliike" on jo voitettu, niin voisi tulevaisuutta taas katsella paljon valoisemmin toivain.

Olen myöskin lukeutauuden Ammattijärjestön perustavan kokouksen esiselotuksia. Sinulla se on ollut tilaisuus olla jo kolmannen kerran Suomen Ammattijärjestön perustavassa kokouksessa. Toivottavasti tämä kolmas yritys tulee olemaan nyt pysyvä ja lopullinen.

Täällä myöskin pidet vaalit viime tiistaina eli viikkotakaperin. Osanotto vaaleihin oli tavallista runsaampi sillä liikelamaannus

ja työttömyys kiihottaa ihmisten mieliä. Tällä kuitenkin vallitseva
tyytymättömyys ei aja ihmisiä eikä työväke^a onan puolueensa ympärille
vaan tavallisesti vastakkaiseen porvairipuolueeseen. Kun republikaanit
ovat vallassa, niin osottaa amerikalainen työläinen tyytymättömyyt-
tään oleviin oloihin, äänestämällä demokraateja ja päin vastoin. Nyt
oli taas demokraatien vuoro saada kannatusta, kun republikaanit ovat
hallituksessa ja kävi niin näperälle, että edustajapalkat sekä senaatis-
sa että edustajahuoneessa menivät aivan tasan. Tasapaino kuppaisessa
kin huoneessa riippuu siitä yhdestä puolueettomasta eli edustajahuo-
neessa Farmer Labor puolueen edustajasta ja senaatissa kapinallises-
ta republikaanista. Nyt kuitenkin on kuppaisenkin valta puolueen edus-
tajat pitäneet neuvottelun, jossa ovat luvanneet haudata sotakirveensä
ja ryhtyä työskentelemään yhdessä pahimman pulan poistamiseksi, missä
kyllä onkin työtä eikä taida sittenkään ottaa poistua kseen.

Vaaleissa kyllä oli sosialisteillakin huomattavaa menestystä siitä
huolimatta, että liittovaltain kongressiin ei saata vielä kukaan yhtään
edustajaa. Yhden edustajan äänimäärä oli vään muutaman sata pienempi
vastustajansa äänimäärää, joten siinä piirissä on vaadittu uutta ään-
ten laskua. Wisconsinin valtiossa, sosialidemokraatit saivat yhden
edustajaa valtion edustajahuoneeseen ja kaksi senaattiin. ~~##~~ Pensyl-
vanian valtiossa sosialidemokraatit nimikään saivat kaksi edustajaa
ja mahdollisesti useammankin kunhan lopullinen tarkistus on tehty.
New Yorkin valtiossa sosialidemokraatien äänimäärä lisääntyi noin
60 prosentilla, ollen se nyt suurin puolueen historiassa. Muallakin,
varsinkin Californiassa ja lännen valtioissa on puolueen äänimäärä
lisääntynyt enemmän kuin puolella. Mutta vaikka sosialidemokraatien
yhteenlaskettu äänimäärä voikin ^{näkyvä muutos} nosta miljoonaan, niin se ei merkitse
vielä mitään tässä suuressa maassa. Se kuitenkin nykyjään voi merkitä
sitä, että sen agitatorinen vaikutus entisestään lisääntyy varsinkin
kun sosialidemokraatisen puolueen suurin voima näyttää lepäävän siviis-
tyneistön keskuudessa ja yliopistot muodostuvat huomattaviksi sosialis-

50²
70
142

tisen valistustyön keskuksiksi. Siinä suhteessa täällä on aivan tois-
sin kuin siellä Suomessa, jossa yliopisto on mustimman taantur^ku-
sen
keskus.

Työttömyys on epäilemättä pahempi kuin miltä sen sanomalehtitie-
doissa näyttää. Jokainen maa ja jokaisen maan lehdistöhän yrittää sa-
lata maailmalta tätä nykyisen järj^estelmän mustinta puolta. Liikkuessa-
ni keskivaltioissa, Michiganissa, Ohiossa, Indianassa, Illinoisissa,
Pensylvaniassa ja yleensä suurimmilla teollisuusseuduilla, näytti ti-
lanne todella pahalta. Mutta aivan harhanjohtava on kuitenkin se kom-
munistien esittämä väite, että täällä vallitsisi^ä vallankumouksellinen
nousuaika sillä viime viikolla toimitetut vaalit osoittivat aivan
toista.

Missinⁱⁿ kommunistien toimia tutkiva komitea se täälläkin työsken-
telee ja varmaa jo näyttää olevan, että siitä seuraa joitakin kommu-
nistivastaisia lakeja, ehkäpä kommunistien karkoitustakin. Eräät vaa-
tivat kommunistisen puolueen ja yleensä kommunististen järjestöjen
julistamista laittoriikⁱksi, mikä merkitsi^sä jotenkin samanlaista tilan-
netta siinä suhteessa kuin siellä Suomessa.

Muuten me elämme terveinä ja voimme hyvin. Me olemmekin nyt kah-
den kotona sillä tytötkin menivät New Yorkiin. Aune on nyt kotona
käymässä mutta aikoo taas pian mennä New Yorkiin. Niin että meiltä
se alkaa perhe olla jo niin hajalla, että on aivan samaa kuin
33 vuotta takaperin.

Terveisiä meiltä kakⁱlta sinulle ja perheellesi. Voikaa hyvin
ja kirjota taaskin kun sopivaa tilaisuutta sattuu sillä Teitä me
muistelemme kakⁱin entisellä ystävyydellä ja lämmöllä.

Toverillisesti tervehtäin :

Akari Toka

Fitchburg, Mass.

Joulukuun 11 p. 1930.

Matti Paasivuori,
Helsinki.

Hyvä toveri.

Kiitos suuri kirjeestäsi, jonka sain eilen. Kiirehdän heti vastaamaan ja kiittämään siinä ilmoittamistasi todellakin varsin mielenkiintoisista uutisista. Tosin minulla on ollut jotenkin sen suuntainen käsitys tapausten ja asioiden kehityksestä siellä kuin kirjeessäsi kerrot, mutta luotettavat tiedot hyvältä toverilta ovat aina varmempia.

Täältä katsoen tilanne siellä näyttää todella pelottavalta, jos lapualaiset saavat suunnitelmansa läpi ajetuksi. Eikä ymmärtääksemme mikään muu voima voi heitä estää suunnitelmiaan toteuttamasta kuin mahdolliset muutokset kansainvälisessä poliittisessa tilanteessa. Sikäli kuin käsittän, Suomi nykyisellä politiikallaan ajautuu yhä suurempiin taloudellisiin vaikeuksiin. Luottamus diktatuuriin ja fascismin maailman rahamarkkinoilla ei ole mitenkään ehdoton kuin lapualaiset ehkä luulevat. Jo se seikka, että Italia, jossa fascismi on bujinnin satulassa kuin kenties yhdessäkään toisessa maassa, on joutunut suurin vaikeuksiin rahamaailmassa ja kansainväliset rahamiehet ovat jo tiedustelleet anti fascististen ryhmien johtajilta, josko nämä haluaisivat ottaa valtaa ja vastuuta Italiassa ja mitä he tekisivät tänään saatuaan, on merkki siitä, että fascisteilla ei ole turvaa rahamiespiireissä, jotka loppukädessä saattavat hyvin rakaisevalla tavalla vaikuttaa siihen, mikä ryhmä ja suunta missäkin maassa saa vallan pitää. Suomen oblikationien alentumisen New Yorkin pörssissä on myöskin varma merkki siitä, että laupan liikettä ei katsota kognin suopein silmin. Suurin onnettomuus mielestäni olisi kuitenkin se, jos nämä taantumukselliset johtajat siellä onnistuisivat tai ehtisivät provosoida sodan Venäjän kanssa, jota ne, kuten kirjeestäsiikin käy ilmi, epäilemättä yrittävät. Ja asiaan tällä kanna ollen, Venäjälläkään ei liene mitään sitä vastaan, että saataisiin aikaan pikkusota Suomen kanssa. Suomen ~~johtajat~~ kansanvaltaisista tra-

titsionneista ja kansanvaltaisten ja kansainvälistenkin sääntöjen
halveksimisesta on nyt jo johtunut se, että Suomea katsotaan ulkomaail-
la aivan tosilla silmillä kuin vuosi, pari takaperin. Jos Suomi tämän
nykyisen suunnan ja menettelytapojen johdosta ja vallitessa joutuisi
sotaan Venäjän kanssa, niin Suomella tuskin olisi suuriakaan toiveita
saada siinä ulkomaiden avustusta vaan saisi se todellakin niittää
oman kylvönsä hedelmät niin katkerina kuin ne kossaan saattavat ol-
la. Venäjäkin varmaankin tietää kaiken tämän ja se myöskin mielival-
lä antaa Suomen fascistien provosoida sotaa ja odottaa vaan hetkeä,
jolloin Suomi on kerinnyt saada tarpeeksi kansainvälisestikin päteviä
syitä niskaansa, voidakseen sitten käydä sen ^{kunham} ~~niskaan~~. Ja lisäksi ne
suomalaiset kommunistit, jotka nykyään ovat Venäjällä, epäillenättä myös-
kin odottavat ja toivovat tällaista hetkeä, saadakseen tilaisuuden
päästä takaisin Suomeen toteuttamaan Venäjällä hautomaan suunnitel-
mia entisessä kotimaassaan. Ja kuten tiedetään, näillä, ainakin osalla,
on huomattavasti vaikutusta Venäjän politiikkaan. Minä en kyllä usko,
että Venäjä kovinkaan paljon uhraisi Suomen ja suomalaisten h kommunis-
tien tähden jos sen oma olemassaolo sen kautta joutuisi vaaraan, mutta,
kuten sanottu, Suomen fascistitahan nyt yrittävät pelata juuri venäläis-
ten bolsevikien käteen, ~~positamalla~~ ^{poistamalla} niitä vaaroja, jotka Venäjälle täl-
laisesta yhteentörmäyksestä saattaisivat koitua ja jotka Venjää tähän
asti ovat pidättäneet tällaisesta seikkailusta. Jos siis lapualaiset
tällaisen sodan saisivat provosoiduksi, niin tuskin erehtyy, jos sanoo,
että siitä ~~#:#:#:~~ tulisi onnettomuus, jihin Suomi on vielä koskaan ennen
joutunut. Sen riehussa varmaankin " Isenvihan" kauhut kalpenisivat
ja sisällissodan verinäytelmätkin jäisivät kokonaan varjoon. Siitä
syytä siis mitä vilpittömimmin toivon, että onnistutte tällaisen vaa-
ran torjumiaan millä keinoin tahansa sillä suuretkin rauhanillaiset
uhraukset ovat vähäisiä niiden Yhriön rinnalla, joita tällainen seik-
kailu työväelle tuottaisi, ~~olisivat pienä~~ ja ne menetykset, mitä tällai-
sen uhan torjumisessa ehkä koituksi, ^{on} verrattain helposti takaisin
saatavissa maailman poliittisen tilanteen muuttuessa, mikä muutos näyt.

tää olevan ehkä hyvinkin lähellä.

Tällä Amerikassa eletään myöskin hyvin kriittistä aikaa, joka on siinä suhteessa kolonaan toisenlaista kuin siellä, että kriisi on ulkonaisestikin ja ~~##~~ⁱⁱ kaksille nähtävästi taloudellista laatua. Liika-
tuotanto ja siitä johtuva työttömyys on suurin, mitä tähän maahan ja hen-
ties minkään toisenkaan maan historia tuntee. Virallisestikin myönne-
tään työttömiä olevan noin neljä ja puoli miljoonaa ja epävirallisesti
aina seitsenän ja puoli miljoonaa sekä työnnetään, että helmikuussa
työttömien luku voi nousta yli kymmenen miljoonan. Tilanne muodostuu
siitä syystä kriittilliseksi kun tässä maassa ei ole olemassa mitään
yhteiskunnallista työttömyssavustusta ja mikä merkittävästi, Amerikan
Federation of Labor vastustaa sitä vieläkin mutta sitävastoin vaatii
vaan työajan lyhentämistä viisipäiväiseksi työviikoksi ja kuusitunti-
seksi työpäiväksi ja palkkojen huomattavaa korotusta. Tietysti tällai-
setkin keinot, varsinkin palkkojen huomattava korotus, ovat keinoja työt-
tömyyden ja alikukituksen poistamiseksi, mutta on syytä pelätä, että ka-
pitalisti ei tällaisiin vaatimuksiin suostu siinä määrin, että
se tilannetta lieventäisi. Sitävastoin Amerikan Socialistipuolue ja
hyvin monet ammatilliset työväen järjestötkin sekä lisäksi huomatta-
vat tiedemiehet vaativat yhteiskunnallisen työttömyysvakuutuksen sää-
tämistä. Ja tämä vaatimus yhä kasvaa, joten voi pitää jotenkin varmana,
että tämän kriisin yhtenä seurauksena tulee olemaan tehokkaan sosiaali-
vakuutuksen aikaansaaminen tässäkin maassa. Amerikkalaisille oloille
ominaista on se, että tätä työttömyydestä johtuvaa pulaa yritetään
lieventää suurisuuruuksella yksilöllisluontoisella armeliaisuus työllä.
Kaikkien yliopistojen, armeijan ja laivaston kuulutusjouk-
kueet ovat panneet toimeen ystävyysototeluita, joihin on saatettu kor-
keat sisäänpääsymaksut ja kaikki tulot käytetty työttömien avustami-
seen. Täten on saatu aikaan tilausnuksia, joista tulot yhdestä ainoas-
ta otteesta ovat saattaneet nousta puoleen miljoonaan dollariin. #
Tällä viikolla laivaston ja armeijan ottelussa nousivat tulot kahteen-
sataan tuhanteen. Kauppakamarit ja yhteiskunnalliset järjestöt ovat
panneet toimeen puolipakkollisia keräyksiä työttömyyden johdosta hätään

4/

joutuneiden avustamiseksi, joissa keräyksissä useissa kaupungeissa on saatt~~u~~ kerätyksi~~ä~~ useita miljoonia dollareita. Sotaväen harjoutusmanii- seita on luovutettu työttömille asunnoiksi ja useissa kunnissa ovat kunnat myöskin tällaisia työttömien yö^örtteereitä järjestäneetⁱⁿ kutsuttuja " soppaloita" joissa jaetaan työttömille ruokaa.

Tämän johdosta voi myöskin ymmärtää, mik~~ä~~ tähden tyytymättömyys ja " vallankumouksellinen " mieliala täällä Amerikassa tällaisen työttömyyden ~~#~~ sattuessaakaan ei nouse siihen pisteeseen kuin useim- missa Euroopan maissa. Tilanne myöskin osoittaa, että taloudellisen krii- sin noustessa tarpeeksi suureksi, hyvin radikaalisia muutoksia saattaa tapahtua rauhallisinkin keinoin sillä amerikalainen ei yleensä pun- nitse teorioita silloin kuin käytännöllinen elä^{mä} pakottaa sitä muutok- siin. Siinä myöskin syy mik~~ä~~tähden kommunistit, jotka näkevät kaiken lopullisena tuloksena ja lopullisten muutosten tapahtu^{van} maailman val- lankumouksessa, eivät ymmärrä Amerikkaa ja täkäläisiä ~~##~~ oloja ollen kaan. Ja siirtolaisten vaikutus^w täällä jatkuvasti vähenee sillä aivan todennäköistä on, että täällä pian säädetään laki, jolla siirtolaisuus lopetetaan kokonaan kaikista maista, ainakin kahden vuoden ajaksi.

Me voimme k~~ä~~kin varsin hyvin Y. Lauri ja Laila ovat New Yorkissa työs- sä mutta Aune on kotona. Me muutimme hiljattain asuntoa, joten meillä on uusi osote. Joul^u taas lähenee ja toivotamme Teille kaikille mitä hauskinta joulua sillä toivon tämän kirjeen ke^kiävän perille vielä jouluksi. Kirjota vastakin, miltä se tilanne siellä näyttää. Olen kuul- lu, että Miina Sillanpää aikoo tulla käymään myöskin täällä Amerikassa. Terve tuloa vaan täällä käymään kuka tahansa. Mieluinⁱⁿ tietenkⁱn näki- sinⁱⁿ sinut täällä vieraisilla, mutta ei taida sinulla olla aihetta nyt pistäyt^yä täällä.

Voikaa hyvin : toverillisesti:

Oskari Tokoi

216 Marshall St
Fitchburg, Mass.